

ΦΥΣΙΚΗ**1^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ****Θέμα 1^ο**

α) Τι ονομάζεται συχνότητα μιας ταλάντωσης και τι λέει ο θεμελιώδης νόμος της κυματικής;

β) Να χαρακτηρίσετε ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) τις παρακάτω προτάσεις:

I. Την ενέργεια της ταλάντωσης τη μετράμε σε τζάουλ

II. Η κινητική ενέργεια της ταλάντωσης έχει συνεχώς την ίδια σταθερή τιμή

III. Η δυναμική ενέργεια της ταλάντωσης μεταβάλλεται περιοδικά μεταξύ της τιμής μηδέν και μιας μέγιστης τιμής

IV. Στην ταλάντωση η δυναμική ενέργεια είναι πάντα μεγαλύτερη από την κινητική

Θέμα 2^ο

α) Δώστε τους ορισμούς της ηλεκτρικής τάσης (V) μεταξύ δυο πόλων μιας ηλεκτρικής πηγής και του μήκους κύματος.

β) I. Ένα σύστημα φορτίων αποτελείται από τα φορτία $q_1 = +4\mu\text{C}$, $q_2 = -2\mu\text{C}$, $q_3 = -1\mu\text{C}$, $q_4 = +3\mu\text{C}$

Να υπολογίσετε το ολικό φορτίο του συστήματος.

II. Ένα εκκρεμές εκτελεί 60 πλήρεις ταλαντώσεις σε 2 λεπτά. Να βρείτε την περίοδο και τη συχνότητα του εκκρεμούς.

Θέμα 3^ο

Ένας λαμπτήρας πυρακτώσεως διαρρέεται από ρεύμα έντασης $I_1 = 440\text{mA}$, όταν η τάση στα άκρα του είναι $V_1 = 220\text{V}$.

α) Να υπολογίσεις την αντίσταση του λαμπτήρα όταν λειτουργεί με την τάση V_1 .

β) Να υπολογίσεις τη νέα τιμή της αντίστασης του λαμπτήρα όταν η τάση στα άκρα του γίνει $V_2 = 110\text{V}$.

Θέμα 4^ο

Ένας άνθρωπος που βρίσκεται σε μια απόσταση από μια εκκλησία άκουσε την καμπάνα 2 s μετά από τη στιγμή που αυτή χτύπησε. Αν ο ήχος διαδίδεται στον αέρα με ταχύτητα 340 m/s, να υπολογίσετε:

α) Την απόσταση του ανθρώπου από την εκκλησία όταν χτύπησε η καμπάνα.

β) Το μήκος κύματος του ήχου της καμπάνας αν η συχνότητά του είναι $f = 170\text{Hz}$.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα 1°

α) Συχνότητα μιας ταλάντωσης ονομάζεται το πηλίκο του αριθμού των πλήρων ταλαντώσεων που εκτελεί ο ταλαντωτής σε χρονικό διάστημα Δt προς το διάστημα αυτό. Δηλαδή:

$$f = \frac{N}{\Delta t}$$

Ο θεμελιώδης νόμος της μηχανικής λέει ότι, η ταχύτητα διάδοσης του κύματος σε ένα μέσο ισούται με το γινόμενο της συχνότητας επί το μήκος κύματος. Δηλαδή:

$$v = \lambda \cdot f$$

β) **I Σ,   II Λ,   III Σ,   IV Λ**

Θέμα 2°

α) Ηλεκτρική τάση μεταξύ δυο πόλων μιας ηλεκτρικής πηγής ονομάζεται το πηλίκο της ενέργειας που προσφέρεται από την πηγή σε ηλεκτρόνια συνολικού φορτίου όταν διέρχονται από αυτήν προς το φορτίο. Δηλαδή:

$$V = \frac{E_{\text{ηλεκτρική}}}{q}$$

Μήκος κύματος λ ενός κύματος λέγεται η απόσταση στην οποία διαδίδεται το κύμα στο χρόνο μιας περιόδου.

β) **I.** Έχουμε $q_{\text{ολ}} = q_1 + q_2 + q_3 + q_4 = (+4 - 2 - 1 + 3) \mu\text{C} \rightarrow q_{\text{ολ}} = +4 \mu\text{C}$

II. Θα χρησιμοποιήσουμε τον τύπο: $f = \frac{N}{\Delta t}$ όπου $N = 60$ και $\Delta t = 2 \text{ min} = 60 \text{ s}$

Άρα $f = \frac{60}{60} = 1 \text{ Hz}$. Την περίοδο θα τη βρούμε από τον τύπο $f = \frac{1}{T}$

Άρα $T = \frac{1}{f} = \frac{1}{1} = 1 \text{ s}$.

Θέμα 3°

α) Για να υπολογίσουμε την αντίσταση του λαμπτήρα θα χρησιμοποιήσουμε τον τύπο:

$$R = \frac{V}{I}$$

Όπου $V_1 = 220 \text{ V}$ και $I_1 = 440 \text{ mA} = 440 \cdot 10^{-3} \text{ A}$

Άρα έχουμε: $R = \left(\frac{220}{440 \cdot 10^{-3}} \right) \Omega = (0,5 \cdot 10^3) \Omega \rightarrow R = 500 \Omega$

β) Ομοίως θα έχουμε:

$$R = \left(\frac{110}{440 \cdot 10^{-3}} \right) \Omega = (0,25 \cdot 10^3) \Omega \rightarrow R = 250 \Omega$$

Θέμα 4^ο

α) Για να βρούμε την απόσταση του ανθρώπου από την εκκλησία θα χρησιμοποιήσουμε τον τύπο:

$$v = \frac{s}{t}$$

όπου $v = 340 \text{ m/s}$ και $t = 2 \text{ s}$

Άρα έχουμε: $s = v \cdot t = (340 \text{ m/s}) \cdot 2 \text{ s} \rightarrow s = 680 \text{ m}$

β) Για να βρούμε το μήκος κύματος του ήχου της καμπάνας θα χρησιμοποιήσουμε τον θεμελιώδη νόμο της κυματικής:

$$v = \lambda \cdot f$$

όπου $v = 340 \text{ m/s}$ και $f = 170 \text{ Hz}$

Άρα έχουμε: $\lambda = \frac{v}{f} = \frac{(340 \text{ m/s})}{(170 \text{ Hz})} \rightarrow \lambda = 2 \text{ m}$

2^ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Θέμα 1^ο

α) Διατυπώστε το νόμο του Coulomb και γράψτε τη μαθηματική σχέση.

β) Δύο θετικά φορτισμένες σφαίρες τοποθετούνται σε μια ορισμένη απόσταση μεταξύ τους. Να χαρακτηρίσετε ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) τις παρακάτω προτάσεις:

- I. Οι ηλεκτρικές δυνάμεις που ασκούνται μεταξύ των σφαιρών είναι απωστικές
- II. Όταν αυξήσουμε την απόσταση μεταξύ τους οι δυνάμεις αυξάνονται
- III. Όταν μειώσουμε την απόσταση των σφαιρών στο μισό οι δυνάμεις τετραπλασιάζονται
- IV. Όταν διπλασιάσουμε το φορτίο μιας σφαίρας οι δυνάμεις διπλασιάζονται
- V. Το μέτρο της δύναμης που ασκεί η πρώτη σφαίρα στη δεύτερη είναι ίσο με το μέτρο της δύναμης που ασκεί η δεύτερη στην πρώτη.

γ) Δώστε τους ορισμούς της περιόδου και του πλάτους μιας ταλάντωσης.

Θέμα 2^ο

α) Δώστε τους ορισμούς της έντασης (I) του ηλεκτρικού ρεύματος και της ηλεκτρικής αντίστασης (R) ενός ηλεκτρικού διπόλου. Γράψτε τους μαθηματικούς τύπους.

β)I. Ποια είναι η τιμή και τι μονάδες παίρνει η σταθερά K στο νόμο του Coulomb;

II. Διατυπώστε το νόμο του Ωμ και γράψτε τη μαθηματική σχέση.

γ) Να χαρακτηρίσετε ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) τις παρακάτω προτάσεις:

- I. Τα ηχητικά κύματα είναι εγκάρσια κύματα
- II. Τα ηχητικά κύματα δε διαδίδονται στα στερεά
- III. Η ταχύτητα των ηχητικών κυμάτων είναι μεγαλύτερη στον αέρα απ' ότι στα υγρά
- IV. Τα ηχητικά κύματα δε διαδίδονται στο κενό
- V. Η ταχύτητα των ηχητικών κυμάτων ελαττώνεται, όταν αυξάνεται η θερμοκρασία του μέσου στο οποίο διαδίδονται.

Θέμα 3^ο

Δύο σημειακά φορτία $q_1 = +4\mu\text{C}$ και $q_2 = -2\mu\text{C}$ απέχουν μεταξύ τους απόσταση r και έλκονται με ηλεκτρικές δυνάμεις μέτρου $F = 45\text{ N}$ η κάθε μια .

α) Να σχεδιάσετε τις ηλεκτρικές δυνάμεις με τις οποίες αλληλεπιδρούν

β) Να υπολογίσετε την απόσταση r ανάμεσα στα φορτία.

$$\text{Δίνεται } K = 9 \cdot 10^9 \frac{\text{Nm}^2}{\text{C}^2}$$

Θέμα 4^ο

Ένας αντιστάτης έχει αντίσταση $R = 10\Omega$. Η ηλεκτρική τάση στα άκρα του μετρήθηκε και βρέθηκε ίση με $V = 32\text{ V}$. Να υπολογίσεις:

α) Την ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος που διαρρέει τον αντιστάτη.

β) Το ηλεκτρικό φορτίο που διέρχεται από μια διατομή του αγωγού σε χρονικό διάστημα $t = 2\text{ s}$.

γ) Το πλήθος N των ηλεκτρονίων που διέρχονται από τη διατομή του αγωγού σε αυτό το χρονικό διάστημα. ($e = 1,6 \cdot 10^{-19}\text{ C}$)